

Školní vzdělávací program Mateřské školy Herbenova 1900 Kladno

Identifikační údaje o škole

Název školy: **Mateřská škola Kladno, Herbenova 1900**

Adresa: **Herbenova 1900 Kladno- Kročehlavy**

Telefon: **312 660 045**

Odloučené pracoviště: **Dr.Foustky 806 tel: 312 660 848**

E-mail: reditelka@msherbenova.cz

Ředitelka: **Jana Klemensová, DiS.**

Zástupce ředitelky: **Iva Matějková**

IČO: **750 33 747**

Zřizovatel: **Statutární město Kladno**

Autor ŠVP: **Klemensová Jana, Iva Matějková**

Schváleno:

Motivační název: **DUHOVÝ SVĚT**

Charakteristika prostředí naší mateřské školy

Budova Herbenova byla postavena v roce 1953. Je to přízemní objekt, ve kterém jsou tři prostorné třídy. První třída má samostatný vchod a šatnu, aby adaptace nejmenších dětí na nové prostředí probíhala v klidu, bez zbytečného stresu.

Druhá a třetí třída má společnou umývárnu a šatnu, což klade požadavek na větší spolupráci

a promyšlenou organizaci učitelek v obou třídách. Třídy jsou prostorné, obdélníkového tvaru,

jejich vybavení umožňuje variabilně vytvářet hrací koutky. Kapacita tříd: v 1. třídě je 20 dětí, 2. třídě 21 dětí a ve 3. třídě také 21 dětí.

Třídy jsou věkově homogenní, avšak přihlížíme k individuálním potřebám dětí a přání

rodičů- sourozenecké, nebo kamarádké vztahy.

Budovu obklopuje zahrada, která svou rozlohou vyhovuje našim potřebám. Zahradnická firma pravidelně udržuje trávníky a keře, které rostou okolo plotu, tak, aby byla zahrada chráněna od okolního ruchu. Každý rok se snažíme na zahradě instalovat nové zahradní prvky pro aktivní vyžití našich dětí.

Odloučené pracoviště Dr. Foustky je v bezprostřední blízkosti (sousedí zahradami) a je umístěno v patrové vilce z roku 1923. MŠ je dvoutřídní. Třídy jsou atypické a členitostí prostoru poskytují možnosti hry v menších skupinkách. Kapacita 1. třídy je 23 dětí a 2. třídy 24 dětí.

V roce 2015 byly vykáceny nevyhovující topoly a břízy, místo nich bylo vysazeno 9 nových stromů okolo plotu, aby byla zahrada více chráněna od pouličního ruchu a smogu. Ve

spolupráci s Životním prostředím MM Kladno budeme řešit další revitalizaci zahrady a okolí mateřské školy během roku 2016.

Podmínky předškolního vzdělávání

Věcné podmínky

Finanční prostředky na vybavení a provoz školy jsou přidělovány formou rozpočtu Magistrátu města Kladna. Rodiče podle vyhlášky 43/2006 MŠMT o předškolním vzdělávání platí školné.

Od KÚ Středočeského kraje dostáváme prostředky na mzdy pracovníků a ONIV.

Budova Herbenova

Prostorové uspořádání odpovídá hygienické kapacitě pro 62 dětí, pro tři třídy jsou pouze dvě umývárny.

Třídy jsou vybaveny novým nábytkem, který splňuje antropometrické požadavky. Vybavení hračkami a tělovýchovnými pomůckami je sice starší, ale průběžně se doplňuje. Hračky jsou přístupné dětem, ostatní pomůcky a materiál je umístěn v metodickém kabinetu.

Budova Dr. Foustky

Prostorové uspořádání odpovídá hygienické kapacitě 47 dětí, třídy postupně vybavujeme novým nábytkem a novými herními prvky, které se snažíme postupně doplňovat a obnovovat.

Tělovýchovné náčiní je pravidelně kontrolováno revizemi. Vybavení pro odpočinek dětí je zdravotně nezávadné (protialergické polštáře a pokrývky).

Děti se podílejí na úpravě interiéru školy svými pracemi, které mohou shlédnout i rodiče.

Kolem budov jsou zahrady, které postupně vybavujeme zahradními prvky pro hru dětí podle nových bezpečnostních norem.

Všechny vnitřní i venkovní prostory splňují hygienické a bezpečnostní normy.

Životospráva

Škola má vlastní jídelnu. Strava je vyvážená a plnohodnotná. Pitný režim je dodržován, děti mají k dispozici pití na třídách. Respektujeme přání rodičů, ale je pro nás závazná finanční norma a plnění spotřebního koše. Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se je motivovat, aby alespoň ochutnaly. Jídelníček je tvořen podle „Nutričních doporučení“ z roku 2015. Denní režim je pravidelný, ale flexibilní.

Děti jsou každý den pravidelně venku, ale i v interiéru školy mají dostatek volného pohybu.

V denním programu je respektována potřeba aktivity a odpočinku.

Mladší děti odpočívají na lehátku, starší, předškolní děti odpočívají na lehátku, nebo mají jiný klidový program.

Pedagogové se snaží chovat podle zásad zdravého životního stylu a poskytovat dětem přirozený vzor.

Psychosociální podmínky

Všechno snažení všech zaměstnanců školy směřuje k tomu, aby zde děti byly šťastné a spokojené. Dbáme na to, aby nově příchozí děti měly možnost se co nejlépe adaptovat. Využíváme pozitivní hodnocení a pochvalu. Děti vedeme k toleranci, důvěře, ohleduplnosti, vzájemné podpoře a pomoci.

Nově příchozím dětem umožňujeme adaptaci na nové prostředí postupně a klidně, spolupracujeme s rodiči a respektujeme osobnost dětí.

Všechny děti mají rovnocenné postavení a žádné není zvýhodňováno ani znevýhodňováno.

Způsob, kterým jsou děti vedeny, je vstřícný, podporující a sympatizující.

Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů.

Ve vztazích mezi dospělými a mezi dětmi pracujeme na vzájemné důvěře a toleranci, ohleduplnosti a zdvořilosti.

Pedagogové se programově věnují neformálním vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany).

Zajištění provozu školy je stanoveno ve školním řádu, vnitřním řádu školy a organizačním řádu. Máme vypracovaný plán pedagogických porad, hospitační plán, Minimální preventivní program, plán vzdělávání učitelek. Pro větší bezpečnost máme zpracován i Seznam rizik. Tyto dokumenty jsou doloženy v přílohách ŠVP.

Organizace vzdělávání

Denní režim je pružný a reaguje na individuální možnosti dětí, do programu jsou pravidelně zařazovány zdravotně preventivní pohybové aktivity.

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený, děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Plánování činností vychází s potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí.

Pro realizování plánovaných činností jsou vytvořeny vhodné materiální podmínky.

Počty dětí ve třídě stanovené vyhláškou o předškolním vzdělávání nejsou překračovány (spojování tříd je omezeno).

Budova Herbenova má v 1. třídě 21 dětí, ve 2. třídě je 21 dětí a ve 3. třídě je 20 dětí.

(Počet dětí na třídách se mění podle věkového složení, maximální počet určený hygienou je 62 dětí celkem v MŠ).

Budova Dr. Foustky má v 1. třídě 23 dětí a ve 2. třídě 24 dětí.

Řízení mateřské školy

Povinnosti a pravomoci zaměstnanců školy jsou vymezeny v pracovních náplních.

Je vytvořen funkční informační systém.

Pedagogický kolektiv pracuje jako tým a zve ke spolupráci rodiče. Plánování práce je funkční a využívá zpětnou vazbu.

ŠVP zpracovává vedení školy ve spolupráci s ostatními pedagogy. Z výsledků kontrolní a evaluační činnosti jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Ředitelka a její zástupkyně zpracovávají Plán hospitační činnosti, na hospitacích se podílejí obě, každá na opačném pracovišti.

Spolupráce se zřizovatelem je na dobré úrovni, v roce 2010 byla z dotací EU provedena výměna oken a zateplení obou budov. V témže roce byla provedena úprava a inovace šatny a umývárny v 2. třídě. V roce 2013 jsme pokračovali v inovaci umývárny a šatny v 1. třídě. V roce 2015 byla za přispění MM Kladna provedena celková rekonstrukce střechy na budově Dr. Foustky.

V roce 2016 se na budově Dr. Foustky začalo s rekonstrukcí sklepních prostor, které se v letních měsících využívají s dětmi jako šatna a umývárna při pobytu venku.

Rekonstrukce byla dokončena v březnu. V měsíci dubnu začala revitalizace a inovace zahrady mateřské školy, bylo zvětšeno a dokončeno pískoviště pro děti z malé třídy, aby měly klidnější prostředí pro svou hru.

V roce 2017 byly rekonstruovány podlahy v MŠ Herbenova, dále osvětlení a rekonstruovala se koupelna v 1. třídě. Došlo i úpravám kolem celé budovy.

Snažíme se postupně inovovat a modernizovat prostředí, ve kterém děti vyrůstají, zřizovatel nám to svým přispíváním umožňuje.

Řízení ekonomické na obou školách zajišťuje ředitelka školy, která zároveň řídí výchovně vzdělávací proces na pracovišti Herbenova. Na odloučeném pracovišti Dr. Foustky řízení výchovně-vzdělávací práce zajišťuje zástupkyně ředitelky. Ta se zároveň stará o odstranění závažných nedostatků na údržbě celé budovy, drobnější nedostatky odstraňuje školnice.

Spolupráce s partnery

Spolupráce se ZŠ Vodárenská

Spolupráce s Centrem komplexní péče Fontána

Spolupráce se SZŠ Kladno

Spolupráce s logopedickou poradnou- Mgr. Danou Šálovou

Plány spolupráce jsou rozepsány v přílohách

Personální a pedagogické zajištění

Ředitelka

Klemensová Jana – SPGŠ Beroun, obor předškolní výchova

Zástupkyně

Matějková Iva – SPGŠ Praha, obor předškolní výchova

Učitelky

Chocholová Barbora –SPGŠ Beroun, obor předškolní výchova

Zouharová Soňa – SPGŠ Beroun, obor předškolní výchova

Moravcová Veronika –SPGŠ Beroun

Hnilicová Šárka - SPGŠ Litoměřice

Hamouzová Marcela- SPGŠ Praha

Panušková Gabriela- SPGŠ Karlovy Vary

Brožová Miroslava- SPGŠ Beroun

Provozní pracovnice

Kozelková Radka- hospodářka

Sajdlová Lucie – kuchařka Herbenova

Buchmajerová Iveta-kuchařka Dr. Foustky

Votrubová Alena – uklízečka Herbenova

Hammerová |Růžena – uklízečka Herbenova

Hnědkovská Jana- školnice Dr. Foustky

Sajfrtová Saskia- uklízečka Dr. Foustky

Pedagogické pracovnice jsou plně kvalifikované a pravidelně si doplňují vzdělávání z nabídky Střediska pro vzdělávání Středočeského kraje a PPP Kladno. Pravidelně

probíhá i samostudium z literatury, kterou potřebují ke své práci.

Studijní akce jsou zaznamenávány v samostatném sešitě.

Budova Herbenova - v 1. třídě se střídají dvě učitelky, ve 2. a 3. třídě je dopoledne jedna učitelka, při akcích mimo areál školy doprovází třídu ředitelka školy nebo pověřená uklízečka. Děti se spojují v 15 hodin v jednu třídu, pokud není překročen povolený počet dětí.

Budova Dr. Foustky- v 1. i ve 2. třídě se střídají dvě učitelky, společně chodí na vycházky a třídy se spojují až po 15. hodině. Kdy je počet dětí dostačující na 1 učitelku.

Spolupráce s rodiči

Nechceme měnit výchovné zvyky rodiny, ale v průběhu předškolní výchovy chceme navázat na znalosti, které má dítě z domova a ve spolupráci s rodinou mu pomoci usnadnit vstup do školy i do dalšího života.

Na začátku roku probíhá informativní schůzka pro rodiče, kde jsou seznámeni s obsahem ŠVP. Tento je pak k dispozici v šatnách.

Třídní program – jeho týdenní plán, je každý týden vyvěšen v šatnách a slouží tak k informacím o činnostech dětí.

Denně mohou rodiče konzultovat svá přání s učitelkou na třídě.

Ve třídě malých dětí při adaptaci rodiče mohou být přítomni ve třídě a hrát si s dětmi. Konzultační hodiny pro rodiče v ředitelně školy jsou po vzájemné dohodě ředitelky a rodičů.

Pro rodiče pořádáme besídku vánoční a ke Dni matek.

Informace o třídních programech jsou pravidelně zveřejňovány na nástěnkách.

Prezentace školy je na webových stránkách.

Dny otevřených dveří pro nové rodiče a děti probíhají zhruba měsíc před zápisem do MŠ.

Charakteristika vzdělávacího programu

Základem pro ŠVP je RVP pro předškolní vzdělávání.

Má název **DUHOVÝ SVĚT**

Filosofie naší školy:

„Neříkej mi, co neumím, ale pomoz mi, abych se to naučil.“

Cílem našeho výchovného působení je učit děti na základě prožitku prostřednictvím činností.

Upřednostňujeme citovou a mravní výchovu, snažíme se vést děti k ohleduplnosti, vzájemnému porozumění, usměrňujeme agresivitu v chování dětí a hrubost.

Budeme se opírat o Listinu práv a svobod dítěte a zásadně vystupovat proti všemu, co by dítě poškozovalo v jeho zdravém vývoji (toxické látky, alkoholismus...)

Chceme chránit svobodu všech dětí, a proto budeme vystupovat proti rasové diskriminaci a omezování svobody dítěte.

• **Metody a formy práce**

Dbáme na vyváženost řízených a spontánních činností.

Využíváme zejména:

- Prožitkové učení
- Spontaneita
- Objevnost
- Komunikativnost
- Prostor pro aktivitu a tvořivost
- Celostnost
- Řízené individuální činnosti
- Komunitní kruh

- Řízené skupinové činnosti
- Kooperativní komunikaci:
  - o Projevovat empatii
  - o Popisovat činnosti, situace (vyhýbat se všeobecnému hodnocení šikovný – hodný)
  - o Vyjadřovat své pocity (já – výroky)
  - o Vyvarovat se trestů, pochval a odměn, nahradit je „věcnou zpětnou vazbou“
  - o Využívat pozitivní komunikaci (nepoužívat zápory)
  - o Nechávat dětem pocítit přirozené následky
  - o Dát dětem prostor k vlastnímu vyjádření (je slyšet víc dětí než učitelku)
  - o Podporovat samostatnost dětí možností výběru a vracením otázek

Snažíme se, aby ŠVP rozvíjel osobnost dítěte, citový postoj k člověku, jeho práci, k rodině, k vlastnímu zdraví, k planetě Zemi, ale také k naší historii, lidovým zvyklostem a tradicím.

Součástí vzdělávacího programu je i Minimální preventivní program, smlouvy o spolupráci se ZŠ Vodárenská, Střediskem komplexní péče Fontána, SZŠ Kladno.

Evaluace školy

Evaluace je proces neustálého vyhodnocování, zpětná vazba pro zkvalitnění další práce, shromažďování informací o kvalitě činnosti a úloze pedagoga ve výchovném procesu, jeho formách, metodách.

Co hodnotíme:

- personální podmínky vzdělávání
- odborná kvalifikace pedagogických pracovníků

Materiálně – technické podmínky

- zahrada a její vybavení
- prostory tříd a kabinetů
- vybavení nábytkem, hračkami, učebními pomůckami, výpočetní technikou

Finanční podmínky

- přímé neinvestiční výdaje přidělované krajem (platy, odvody, ONIV)
- příspěvek na provoz od zřizovatele
- další zdroje (sponzorské dary, školné)

Průběh vzdělávání

- ŠVP
- Vedení pedagogické dokumentace

Organizace výchovně vzdělávacího procesu

- informační systém, nástěnky, webové stránky
- spolupráce s jinými subjekty (ZŠ Vodárenská, Střediskem komplexní péče Fontána Kladno, Logopedická poradna)
- Spolupráce s rodiči, besídky, schůzky, konzultace

Oblast vzdělávání

- soulad výuky s RVP
- soulad třídního vzdělávacího plánu se ŠVP a jeho cíli
- respektování individuálních potřeb, tempa dětí
- formování vztahů k dospělým
- hodnocení výsledků vzdělávání

Prostředky

- Hospitační záznamy – průběžně během roku
- Hodnotící tabulky – 1x ročně
- Záznamy o dětech – průběžně na třídách
- Evaluace třídních programů – písemně 2x ročně učitelky
- Pohovory s rodiči, schránky na připomínky
- Dotazníky pro rodiče – průběžně během roku
- Pedagogické a provozní porady společné – 3x ročně
- Operativní porady dle potřeby

DUHOVÝ SVĚT

Charakteristika programu

Náš vzdělávací program vychází ze života a zkušeností dětí, zohledňuje potřeby dětí a využívá prožitkové učení, proto je variabilní.

Je určen pro všechny věkové skupiny naší MŠ (a přiměřenost vzdělávacího obsahu vyplývá z třídních plánů), slouží jednotlivým pedagogům jako východisko pro vlastní vzdělávací nabídky, vhodné pro danou věkovou skupinu.

Náplň programu lze flexibilně přizpůsobovat situacím a vychází z momentálních potřeb dětí.

Tematické bloky a jejich detailní zpracování v různých vzdělávacích činnostech jsou

plně v kompetenci učitelky.

Obsah vzdělávání je stanoven na období 3 roků a slouží k naplnění vzdělávacích záměrů a dosahování cílů v souladu s osobností dítěte.

Program je rozpracován do 8 témat.

Jednotlivá témata jsou rozpracována v třídních programech tak, že jsou vybrány oblasti, které chce pedagog dětem přiblížit. K těmto oblastem jsou přiřazovány konkrétní činnosti, podle aktuálních potřeb a zájmů.

Obsah vybraných oblastí je zapsán v TVP. Konkrétní činnosti a aktivity jsou rozpracovány v týdenních přípravách, které jsou vyvěšovány na nástěnky v šatnách. Při volbě názvu jsem vycházela z přirozené touhy dětí poznávat své okolí a svět okolo sebe zábavnou formou.

- I. Téma: Barevná škola
- II. Téma: Pestrobarevný podzim
- III. Téma: Bílé vánoce
- IV. Téma: Zimní hry
- V. Téma: Zelené jaro
- VI. Téma: Pozor, červená! Stát!
- VII. Téma: Město a příroda
- VIII. Téma: Příchod léta

I. Téma: Barevná škola

Cílem tohoto bloku je získávání relativní citové samostatnosti, uvědomění si vlastní identity, přizpůsobování svého chování skupině, respektovat druhého a přizpůsobit se problémům a vyrovnat se s nimi.

Kompetence

- Umět se citově vyrovnat s novou situací odloučení od rodičů na určitou dobu
- Pochopit jevy okolo sebe v jejich souvislostech a ptát se

- Poznáváním sebe sama vytvářet pravdivý obraz o sobě, své identitě, vlastnostech, sklonech a schopnostech
- Schopnost spolupracovat ve skupině dětí a navazovat vztahy s dospělými

Vzdělávací cíle

- Poznávat pravidla společenského soužití
- Rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních (spolupodílet se, spolupracovat), náležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat hodnoty v tomto společenství uznávané
- Seznamování se světem lidí, kultury, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž žijeme
- Uvědomování si vlastního těla
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky

Očekávané výstupy

- Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Pojmenovat většinu toho co ho obklopuje
- Znat jméno své i jména kamarádů
- Domluvit se slovy, gesty, učit se improvizovat
- Postupovat podle pokynů a instrukcí, reagovat na pokyny učitelky
- Odloučit se na určitou dobu od rodiny, být aktivní bez jejich podpory
- Zvládat základní hygienické a společenské návyky
- Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- Spolupracovat s ostatními

Vzdělávací nabídka

- Didaktické hry na poznávání své značky
- Pohybové činnosti – běh, chůze, poskoky, lezení
- Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny,

stolování, oblékání, úklidu a úpravy okolí

- Grafické napodobování, volná kresba a malba
- Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů
- Motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- Hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- Spontánní hra, aktivity pro přirozenou adaptaci dětí
- Činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení se od ostatních
- Respektovat druhého, dělit se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s druhým
- Spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě

II. Téma: Pestrobarevný podzim

Hlavním cílem tohoto bloku je učit se vnímat prostředí okolo sebe všemi svými smysly, učit se sounáležitosti s přírodou okolo nás. Přibližovat dětem změny v podzimní přírodě, podzimní svátky a tradice

Kompetence.

- Chápat věci okolo sebe všemi svými smysly ve vzájemných souvislostech a ptát se
- Podporovat konkrétními činnostmi své zdraví, zdraví ostatních i ochranu přírody
- Nemá obavu ze změny, přijímat jí jako běžnou součást života
- Uvědomuje si, že svým chováním může spoluvytvářet prostředí pohody

Vzdělávací cíle

- Rozvoj pohybových schopností, zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí

- Uvědomování si vlastního těla
- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (naslouchání, vnímání a porozumění)
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti
- Získávání relativní citové samostatnosti
- Rozvoj schopností sebeovládání
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- Rozvoj kooperativních dovedností ve skupinách
- Vytváření aktivních postojů k světu, k životu
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jejich změnám

Očekávané výstupy

- Zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- Vnímát a rozlišovat pomocí všech smyslů
- Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a drobnými nástroji
- Zacházet s výtvarnými pomůckami a materiály
- Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat a všímat si změn v přírodě na podzim
- Získávat vztah k přírodě, učit se poznávat ovoce, zeleninu, stromy a keře
- Řešit problémy na základě své zkušenosti
- Uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat své názory
- Schopnost respektovat druhé
- Respektovat pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, respektovat autoritu

- Navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, komunikovat vhodným způsobem
- Chápat, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
- Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty a přírodním materiálem
- Smyslové a psychosomatické hry
- Hry rytmické, řečové a sluchové, hry se slovy, říkadly a písněmi
- Přímé pozorování přírodního prostředí, rozhovory o výsledcích pozorování
- Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- Vycházky do okolí, učit děti bezpečnému chování v běžných dopravních situacích
- Sledování pohádek a příběhů, rozhovory o zážitcích
- Aktivity přibližující dětem pravidla vzájemného styku
- Poznávat základní barvy
- Hudebně pohybové hry

III. Téma: Bílé vánoce

Hlavním cílem tohoto bloku je rozvoj úcty k tradicím a hodnotám, které vytvořili naši předkové. Rozvíjení citových prožitků, posílení sebedůvěry dětí při přípravách na veřejné vystupování před rodiči.

Kompetence

- Vyvinout úsilí, chápat smysl své činnosti, vytrvat u ní a dokončit ji.
- Vyjádřit, co se mu líbí a co ne, vysvětlit proč
- Uvědomovat si, že svým chováním může vytvářet prostředí pohody

- Má vytvořeny základní návyky společenského chování

Vzdělávací cíle

- Rozvoj užívání všech smyslů
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
- Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu
- Rozvoj tvořivosti
- Rozvoj kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- Rozvoj a společenského a estetického vkusu
- Osvojení si poznatků a dovedností potřebných pro vytváření jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- Vnímat hudbu a vyjádřit pocity pohybem
- Rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Očekávané výstupy

- Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynů
- Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- Ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem
- Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
- Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládat jednoduchou dramatickou úlohu)
- Záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- Naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit
- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Vnímat umělecké a kulturní podněty
- Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní hudební dovednosti (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)

- Těšit se z příjemných okamžiků, vnímat co si druhý přeje a co potřebuje

Vzdělávací nabídka

- Relaxační a odpočinkové činnosti, zajišťující pohodu prostředí
- Společné diskuse a rozhovory, skupinová konverzace (vyprávění zážitků podle skutečnosti, obrazového materiálu i podle dětské fantazie)
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- Hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti
- Estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební a pohybové)
- Aktivity podporující sbližování dětí
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučením
- Praktické činnosti – seznamování s různými přírodninami a uměleckými látkami – výroba dárků

IV. Téma: Zimní hry

Tento blok je zaměřen na specifika zimního období a příchod zimy, která přináší dobu pro hry na sněhu, ale i nemoci a nachlazení.

Děti se budou učit vnímat změny v počasí, budou vedeny k zodpovědnosti za své zdraví- oblékání přiměřené situaci, poučí se z vlastní zkušenosti.

Nejstarší děti se budou připravovat na zápis do 1. třídy.

Představíme si pravidelné střídání jednotlivých částí dne.

Kompetence

- Konkrétními činnostmi podporovat své zdraví, zdraví ostatních i přírody
- Ochraňuje přírodu živou i neživou, cítí k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozuje
- Pokud chápe smysl své činnosti, vytrvá u ní a dokončí ji
- Plánuje své činnosti

Vzdělávací cíle

- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody i pohody prostředí
- Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu)
- Ohleduplné chování při zimních sportech
- Rozvoj pohybové dovednosti při zimních sportech
- Získání povědomí o elementárních časových pojmech

Očekávané výstupy

- Zachovávat správné držení těla
- Zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
- Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí (neohrožovat zdraví a bezpečí své ani druhých)
- Vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci a využívat zkušeností k učení
- Chápat prostorové a časové pojmy
- Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování v MŠ, doma, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- Chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
- Pojmenovat některé části těla, některé orgány
- Všimnout si změn v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka

- Zdravotně zaměřené činnosti
- Činnosti a příležitosti směřující k ochraně zdraví a vytváření zdravých životních návyků
- Pokusy se sněhem a ledem
- Zimní radovánky – bobování, klouzání, tvoření ze sněhu

- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů vztahů souvisejících a denním řádem, běžnými proměnami a vývojem přibližujícím dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů a událostí
- Činnosti zajišťující spokojenost a radost
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své a druhých
- Práce s knihou a ilustracemi
- Pozorování změn v zimní přírodě
- Práce s encyklopedií o lidském těle

V. Téma: Zelené jaro přichází

V tomto jarním bloku se budou děti učit vnímat, jak se budí život v přírodě, změny, které jsou a příchodem jara spjaty. Ptáci přilétají z teplých krajin, zvířatům se rodí mláďata, jaro je v rozkvětu. Přiblížíme si význam jarních svátků a tradic, připomeneme si svátek matek a připravíme pro maminky překvapení.

Kompetence

- Má zájem pochopit jevy kolem sebe v jejich souvislostech a dovede se ptát
- Rozlišuje aktivity na ty, které mohou zdraví člověka, přírody podporovat a ty, které mohou škodit
- Zná své okolí, vytváří si k němu kladný vztah

Vzdělávací cíle

- Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- Posilování přirozených poznávacích citů
- Osvojení si praktických dovedností přiměřených věku
- Rozvíjení úcty k životu ve všech jeho formách, získávání návyků vedoucích k ochraně přírody
- Ovládání koordinace ruky a oka
- Rozvoj tradic a jejich zvyků

Očekávané výstupy

- Zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, zvládat jednoduché úklidové práce)
- Vyjadřovat samostatně a smysluplně své myšlenky
- Zaměřit se na to, co je důležité a hledat vzájemné souvislosti
- Poznávat domácí zvířata a jejich mláďata

Vzdělávací nabídka

- Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo vidělo
- Spontánní hra, volné hry a experimenty s materiály a předměty
- Záměrné pozorování lidí, předmětů, objektů, určování jejich vlastností
- Rytmizace a melodizace říkadel
- Činnosti podporující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání a vyjadřování
- Lokomoční pohybové činnosti, vycházky, pohybové hry, dovednosti s míčem, překážkové dráhy, cvičení s náčiním a na náradí, koloběžky

VI. Téma: Pozor, červená! Stát!

Tento blok je zaměřen na cvičení bezpečného chování dětí v dopravních situacích a činnostech, kterých se dítě běžně účastní. Směřuje k prevenci úrazů hrozících při jarních hrách a pohybových činnostech souvisejících s příchodem jara. Děti se seznámí s dopravními prostředky, jejich využitím a funkcemi s dopravními značkami.

Kompetence

- Rozlišuje lidské aktivity na prospěšné a škodlivé
- Řeší jednoduché problémy, má představu o tom, že se dají řešit více způsoby
- Odhaduje riziko ohrožující jeho zdraví a bezpečnost
- Ví, že když řešení přesahuje jeho síly, obrátí se o pomoc na osobu ze svého okolí

Vzdělávací cíle

- Získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Vytváření elementárního povědomí o technickém, přírodním a kulturním prostředí a jeho rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
- Potlačování autonomního chování dítěte v zájmu zkratkovitého dosažení vnější disciplíny a poslušnosti
- Uvědomění si, že ne všichni respektují pravidla chování, že se mohou chovat

neočekávaně, proto pravidlům a tím ohrožují pohodu a bezpečí druhých

Očekávané výstupy

- Utvořit si základní představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat
- Dodržovat pravidla her a činností
- Popsat dopravní situaci podle obrázku i skutečnou
- Znat základní dopravní značky, umět je pojmenovat a vysvětlit jejich význam
- Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat , mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit pro pomoc)

Vzdělávací nabídka

- Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem)
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrožících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi) k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- Řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- Hry a činnosti zaměřené na porozumění pravidlům bezpečného chování na ulici a v dopravním provozování v některých
- Hry a aktivity zaměřené na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- Kognitivní činnosti (kladení otázek a hledání odpovědí, diskuse nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)

VII. Téma: Město a příroda

Oslava svátku matek přinese nové zážitky a bude východiskem pro podtéma rodina a vše co s tímto souvisí.

Většina činností bude přenášena na zahradu MŠ a do přírody. Budeme se zabývat změnami v přírodě, souvisejícími se změnami v počasí (slunce, déšť, bouřka, duha, apod.). Budeme se seznamovat s rostlinami a jejich plody, se zvířaty a vše bude předmětem různých pohybových, výtvarných a pěveckých činností.

Kompetence

- Přistupuje aktivně k problémům a řeší je
- Chápe, že tělesná aktivita, zdravá výživa a odpočinek přispívají k dobré náladě a spokojenosti
- Učí se rozlišovat změny kolem sebe

Vzdělávací cíle

- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství (třídě, rodině, ostatním dospělým) a vnímat a přijímat hodnoty v tomto společenství uznávané.
- Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, vytváření pozitivního vztahu k němu.
- Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- Chápat, že změny působené lidskou činností mohou prostředí chránit, zlepšovat, ale i poškozovat

Očekávané výstupy

- Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, ptát se)
- Sluchově rozlišovat počáteční a koncové hlásky ve slovech
- Poznat a pojmenovat většinu toho čím je obklopeno

- Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech i ve slovních výpovědích k nim
- Přijímat pozitivní ocenění i případný neúspěch a vyrovnat se s ním
- Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, přírodě i věcem
- Uvědomovat si příjemné i nepříjemné prožitky, rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí
- Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc
- Chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, lidmi, případně požádat o pomoc
- Chovat se zdvořile, vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se.
- Bezpečně se orientovat ve svém nejbližším okolí
- Zvládat pohyb v nerovném terénu

Vzdělávací nabídka

- Samostatný slovní projev na určité téma
- Hry na téma rodiny, přátelství
- Výlety do okolí
- Aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, úcta ke stáří, vztahy mezi oběma pohlavími)
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije (rodina, škola)
- Každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Aktivity zaměřené k získávání praktické orientace ve svém okolí

VIII. Téma: Příklad léta

S blížícím se létem podpoříme v dětech touhu po poznávání krás přírody, prohlubování lásky k rodné zemi a touhu po poznávání cizích zemí. Prostřednictvím plánovaných činností děti získávají povědomí o lidech v různém společenství.

Kompetence

- Rozvíjet své poznávací funkce a dovednosti, je zvědavé a má touhu poznávat
- Aktivně se podílí na tvorbě pravidel, přijatá pravidla plní
- Chce poznávat své okolí a svět
- Chovat se zdvořile, respektovat druhé

Vzdělávací cíle

- Osvojit si některé poznatky a dovednosti, které předcházejí psaní
- Uvědomit si vlastní identitu, poznávat sebe sama
- Rozhodovat o svých činnostech, vyjádřit souhlas i nesouhlas
- Vytvářet povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými s dětmi i dospělými

Očekávané výstupy

- Ovládat dovednosti předcházející čtení a psaní
- Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý, pozoruhodný, pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí
- Radovat se z toho, co samo dokáže
- Vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, pocity a úsudky ve vhodně formulovaných větách
- Porozumět slyšenému (zachytit myšlenku, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)

Vzdělávací nabídka

- Poslech pohádek a příběhů čtených i vyprávěných
- Prohlížení „čtení“ knížek, práce literárními texty, encyklopedie
- Činnosti zaměřené k seznamování se s číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou a jejich praktické aplikaci (porovnávat, třdit, poznat více, méně, stejně, první, poslední, číselná řada v rozsahu první desítky)
- Pozorování životních podmínek, životního prostředí, poznávání ekosystémů

(les, louka, rybník, apod.)

- Seznámení s mapami a globusem
- Poslech a zpěv písní jiných národů

Závěr

Novým Školním vzdělávacím programem jsme nastínily novou koncepci práce naší mateřské školy. Snažily jsme se propojit všechny oblasti vzdělávání v podmínkách, ve kterých bude probíhat, aby bylo vzdělávání přirozené a hodnotné. Podle tohoto programu budou vytvořeny „Třídní vzdělávací programy“, ve kterých bude učitelka respektovat věkovou skupinu dětí, pro kterou je tento program určen tak, aby se děti rozvíjely se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich harmonický rozvoj.

Poslední aktualizace: 2/2019

Seznam použité literatury

1. Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání: „Hraj si, směj se, ptej se“, a „Z pohádky do pohádky“
3. Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole (Rozšířený a aktualizovaný modelový program) Miluše Havlíková, Eliška Vencálková, Jana Havlová, Ivana Lacinová, Nina Petrasová, Ludmila Šprachtová a kolektiv